

מכון ון ליר בירושלים

THE VAN LEER JERUSALEM INSTITUTE

معهد فان لير في القدس

התקנה של מאמרים לכתב העת **תיאוריה וביקורת** הנחיות למחברות ולמחברים

א. כללי

1. עיצוב פסקה וגופן

- בגוף הטקסט ישמש גופן "דיוויד", גודל 12, רווח של שורה וחצי, יישור לשני הצדדים. לועזית ישמש גופן Times New Roman, גודל 12.
- השורה הראשונה בכל פסקה ברצף הטקסט תוזח שמאלה ב-1.27 ס"מ. בין פסקה לפסקה לא יהיה רווח יתר.
- לא תוזח השורה הראשונה בפסקה שמתחילה אחרי כותרת, אחרי ציטוט מוזח או אחרי לוח או תרשים.

2. כתיב

בכתב העת **תיאוריה וביקורת** נהוגים כללי הכתיב חסר הניקוד של האקדמיה ללשון העברית, להוציא כמה חריגים.

3. הדגשות

הדגשת טקסט תיעשה בגופן מודגש (ורצוי להמעיט בהדגשות). סימן הפיסוק הצמוד למילה מודגשת יופיע ללא הדגשה. הדגשת מילים בלועזית תיעשה באות נטויה.

4. אותיות נטויות

אין להטות אותיות עבריות כלל. הטיה תשמש להדגשת מילים בלועזית ולכתיבת שמות פריטים ביבליוגרפיים בלועזית.

5. שמות פרטיים

- שמות אישים, הוגות וחוקרות ייכתבו **במלואם** באזכור הראשון בטקסט: **חנה ארנדט**; **ישעיהו ליבוביץ**; **פיודור מ' דוסטויבסקי**. באזכורים הבאים ייכתב שם המשפחה בלבד.
- שם לועזי שקשה לשחזר את צורתו על פי התעתיק העברי יובא בסוגריים בלועזית בפעם הראשונה שהוא נזכר (בסוגריים ייכתב שם המשפחה בלבד): **ז'וזף שאיי-בר (Chailley-Bert)**.

6. מובאות

- המובאות צריכות להיות זהות לחלוטין למקור. כל הסבר, השלמה או תוספת יבואו בסוגריים מרובעים: **"עצם קיומו [של עם ישראל] מעיד על כך"**.
- מובאות ברצף הטקסט יובאו במירכאות כפולות. מובאות ארוכות משלוש שורות יובאו בקטע מוזח שמאלה, בלי מירכאות. אחריהן תבוא שורת רווח.
- **אין לשלב קטעים לועזיים ברצף הטקסט**. מובאות לועזיות יש להביא בתרגום לעברית, ולהפנות למקור הלועזי (אין צורך לצטט את המקור הלועזי של קטע שתורגם). **אם החיבור פורסם בעברית, יש לצטט מהפרסום העברי ולהפנות אליו**.

- פסיחה במובאה תצוין בעזרת שלוש נקודות בתוך סוגריים מרובעים, עם רווח לפנייהם ואחריהם: "השבעתי אתכם בנות ירושלם [...] אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ". שלוש נקודות בלי סוגריים מרובעים יובאו רק במקרה שהופיעו כך במקור המצוטט.

7. מירכאות

בטקסט ישמשו מירכאות כפולות לכל עניין ("). מירכא יחיד (!) ישמש רק לציון מירכאות בתוך מירכאות. מונחים באנגלית ייכתבו ללא מירכאות, ובדרך כלל באותיות קטנות (lower case).

8. הערות שוליים

- הפניה להערת שוליים בגוף הטקסט תבוא **לאחר** סימן הפיסוק: **הנושא נדון בהרחבה בספרות המחקר**.¹
- רצוי להימנע מהפניה להערות בכותרות.
- אין להפנות להערת שוליים בכותרת ראשית, למעט הערת כוכבית (ראו להלן).

9. הערת כוכבית

הערת כוכבית עניינה דברי תודה או הסבר כללי על המאמר. היא תבוא בראש רשימת ההערות ותצוין בכוכבית. הכוכבית לא תסומן בכותרת המאמר.

10. לוחות ותרשימים

- לכל לוח ולכל תרשים בטקסט יהיו **מספר וכותרת**: **תרשים 2: שיעור האבטלה על פי רמת ההשכלה, 2000–2010**. כותרות התרשימים יופיעו מעליהם ולא בתוכם.
- הלוחות והתרשימים ימוספרו בנפרד ובמספור רציף לפי סדר הופעתם בטקסט.
- לכל לוח ולכל תרשים צריכה להיות הפניה בגוף הטקסט: **לוח 1 להלן מציג את... הלוח או התרשים צריכים להיות מלווים בדיון: מתרשים 1 עולה כי... אין להביא לוחות או תרשימים בלי הפניה אליהם ובלי דיון בהם**.
- מתחת לכל לוח ולכל תרשים תבוא הפניה למקור שממנו נלקחו הנתונים: **מקור: גוטליב ופרומן 2011**. מראה המקום המלא של המקור יופיע ברשימת המקורות.

ב. ביבליוגרפיה

1. הפניות בטקסט לפריטים ביבליוגרפיים

- הפניה לפריט אחד או לשני פריטים תובא בגוף המאמר בין סוגריים עגולים. הפניה ליותר משני פריטים תיכתב בהערת שוליים.
- אם מצוין מספר העמוד, יש להביאו אחרי שנת הפרסום, ולפניו פסיק. למשל: **לאור 2002**, Shenhav 2004, 22 ; 54
- ההפניות ייכתבו **בסדר כרונולוגי**, מן המוקדם אל המאוחר. **הפניות לפריטים מאותה השנה ייכתבו בסדר אלפביתי**. הפניות לפריטים בעברית יבואו לפני ההפניות לפריטים בלועזית.
- אם יש לפריט **שלושה מחברים ומעלה**, ייכתב רק שמו של המחבר הראשון ואחריו המילה "ואחרים", ובפריט לועזי – *et al.*: **כהן ואחרים 2004 ; Lamont et al. 2002**. אם לפריט יש שני מחברים, ייכתבו שמות שניהם: **שנהב ויונה 2008**. **במראה המקום ברשימת המקורות יופיעו שמותיהם של כל המחברים**.
- הפניה לשני פריטים של אותו מחבר תיכתב כך: **אברהמי 1983 ; 1986**. הבחנה בין פריטים של אותו מחבר מאותה השנה תיעשה בעזרת הצמדת אותיות לשנת הפרסום: **נגבי 2000א ; 2000ב ; ניהם תשס"ט ; תשס"ט ; Jones 1997a ; 1997b**
- הפניות לפריטים מן העיתונות היומית ייכתבו כרגיל – שם הכותב ושנת הפרסום: **נגבי 2000א**. אם מדובר במאמרי מערכת, ההפניה תהיה על פי שם העיתון: **הארץ 2005**. מראה המקום המלא יופיע ברשימת המקורות.
- הפניות לפריטים מקוונים ייכתבו גם הן כרגיל – שם המחבר ושנת הפרסום.

- **מראי מקום למכתבים ולתעודות ארכיוניות יירשמו במלואם בהערות שוליים. פריטים אלו לא ייכללו ברשימת המקורות שבסוף המאמר.** בהפניה הראשונה אל הארכיון ייכתב השם המלא של הארכיון ובסוגריים השם המקוצר: **בית הספרים הלאומי (להלן: בה"ס); הארכיון הצינוני המרכזי (להלן: אצ"מ).** בהפניות חוזרות יובא רק השם המקוצר: "גילוי דעת של הסוכנות היהודית", 29.11.1943, אצ"מ, S25/5547. פרוטוקול ישיבת משרד החינוך, אפריל 1957, ג"מ, גל-5/1429.
- **מראי מקום לפסקי דין יירשמו גם הם בהערות שוליים,** בלי הדגשה כלשהי: בג"ץ 454/94, שדולת הנשים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מח(5) 501. בג"ץ 6698/95, עאדל קעדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד(1) 258. Weinberger v. Wiesenfeld, 429 U.S. 636 (1975)

2. רשימת המקורות

- בסוף המאמר תובא רשימת הפריטים הביבליוגרפיים שאוזכרו במאמר לפי הסדר הבא: מקורות בעברית, מקורות בערבית, מקורות בלועזית.
- מקורות בערבית על כל פרטיהם ייכתבו באותיות ערביות, ויצורף להם תרגום לעברית בסוגריים מרובעים.
- כותרות בשפות זרות ייכתבו בשפת המקור, **באותיות לטיניות.** לכותרות בשפות לא שכיחות (למשל שפות סלביות) יצורף תרגום בסוגריים מרובעים.
- במראי מקום לפרסומים לועזיים, כל המילים והקיצורים **שאינם חלק משם הפרסום** (למשל (in, and, ed., trans.)), לרבות שם העיר שבה החיבור ראה אור, ייכתבו **באנגלית, גם אם הפריט בשפה אחרת.**
- **חשוב להקפיד על מראי מקום מלאים** (לאופן הרישום ראו הדוגמאות שבהמשך). השמות הפרטיים של המחברות, העורכים והמתרגמות יובאו במלואם.
- הרשימה תסודר בסדר אלפביתי. פריטים שונים של אותו מחבר יירשמו בסדר כרונולוגי, מן המוקדם למאוחר. שמות פרסומים בעברית ובערבית ייכתבו **בהדגשה**, ובלועזית – בהטיה. שמות מאמרים, הרצאות ועבודות דוקטור ייכתבו בין מירכאות כפולות.
- הבחנה בין פריטים של אותו מחבר מאותה השנה תיעשה בעזרת הצמדת אותיות לשנת הפרסום. חשוב להקפיד שהפריטים יופיעו בסדר כרונולוגי, מהמוקדם למאוחר: נבגי, משה, 2000א. "נפל על מזבח הגזענות", **מעריב**, 6.10.2000. ---, 2000ב. "מלחמת 'קודשי ישראל'?", **מעריב**, 20.10.2000.
- **נדרשת התאמה מלאה בין ההפניות בגוף הטקסט לבין רשימת המקורות:** פריטים שיש אליהם הפניה בטקסט צריכים להופיע ברשימת המקורות, ולהפך – לכל הפריטים ברשימת המקורות צריכה להיות הפניה בטקסט.
- **פריטים מקוונים:** כאשר פריט מופיע גם בדפוס וגם במרשתת, נסתפק בהפניה לפרסום שבדפוס. **במראי מקום לפריטים מקוונים בדרך כלל לא תצוין כתובת האינטרנט שבה הם מופיעים. לא יצוין גם תאריך האחזור של הפריט.** במקום כתובת האינטרנט נוסף **(מקוון)/(online)** בסוף מראה המקום. כתובת האינטרנט תצוין רק כאשר אין דרך קלה יותר למצוא את הפריט או כאשר יש חשש לאי-הבנה. אפשר לקצר כתובות ארוכות בעזרת *TinyURL* או אתרים דומים. כאשר ברור שהפריט מקוון (בעיקר מאמרים בעיתונות האלקטרונית) נוותר על הציון **(מקוון)/(online).**

דוגמאות לרישום מראי מקום של פריטים ברשימת המקורות

ספרים

ברנשטיין, דבורה, 2008. **נשים בשוליים: מגדר ולאומיות בתל אביב המנדטורית**, ירושלים: יד יצחק בן-צבי.

Blaffer Hrdy, Sarah, 2009. *Mothers and Others: The Evolutionary Origins of Mutual Understanding*, Cambridge, MA: Harvard University Press.

פרק מספר

גירץ, קליפורד, 1990. "הדת כמערכת תרבותית", *פרשנות של תרבויות*, בתרגום יואש מייזלר, ירושלים: כתר, עמ' 89–122.

Arendt, Hannah, 2007 [1943]. "The Crisis of Zionism," in *The Jewish Writings*, ed. Jerome Kohn and Ron H. Feldman, New York: Schocken Books, pp. 329–337.

מאמר בקובץ מאמרים

גימאל, אמל, 2008. "על תלאות הזמן המוגזע", יהודה שנהב ויוסי יונה (עורכים), *גזענות בישראל*, ירושלים ותל אביב: מכון ון ליר והקיבוץ המאוחד, עמ' 348–380.

Lomsky-Feder, Edna, and Eyal Ben-Ari, 2010. "The Discourse of 'Psychology' and the 'Normalization' of War in Contemporary Israel," in Gabriel Sheffer and Oren Barak (eds.), *Militarism and Israeli Society*, Bloomington: Indiana University Press, pp. 280–304.

מאמרים בכתבי עת

גיליס, ריבי, 2016. "האתניות (כ) עוצרת במחסום: לשאלת הזהות האתנית בהתנחלויות", *תיאוריה וביקורת* 47 (חורף), עמ' 41–63.

Gray, Matthew, 2008. "Explaining Conspiracy Theories in Modern Arab Middle Eastern Political Discourse: Some Problems and Limitations of the Literature," *Middle Eastern Studies* 17(2) (Summer), pp. 155–174.

עיתונים יומיים

שמול, אבי, 2000. "נדחתה תביעת פיצויים של צעירה שנאנסה על ידי חייל הצי השישי", *הארץ*, 28.7.2000.

הארץ, 1988. "מאמר מערכת", *הארץ*, 20.6.1988, עמ' ב1.

סריג, מרב, 2003. "שופכים את התינוק", *הארץ*, 17.10.2003.

The Canadian Jewish News, 1996. "Israelis Voice Concern over Terms of Free Trade," *The Canadian Jewish News*, Feb. 22.

עבודות מוסמך ועבודות דוקטור

סבאע-ח'ורי, אריז', 2015. "פרקטיקות קולוניזציה ואינטראקציות בספר: קיבוצי השומר הצעיר וכפרי הסביבה הערבים בשולי עמק יזרעאל (מרג' אבן עאמר), 1936–1956", עבודת דוקטור, החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אוניברסיטת תל אביב.

Novick, Tamar, 2014. "Milk and Honey: Technologies of Plenty in the Making of a Holy Land, 1880–1960," Ph.D. dissertation, University of Pennsylvania.

הרצאות שנישאו או עבודות שהוגשו בכינוסים

הנדל, אריאל, 2006. "טכנולוגיה של אי-וודאות מרחבית בשטחים הכבושים: מבוא לגיאוגרפיה של אסון", הרצאה שנישאה במסגרת הסדנה "חיים חשופים" במכון ון ליר בירושלים, 18-20 בספטמבר.

Adelman, Rachel, 2009. "Such Stuff as Dreams Are Made On': God's Footstool in the Aramaic Targumim and Midrashic Tradition," paper presented at the annual meeting for the Society of Biblical Literature, New Orleans, Louisiana, November 21-24.

Litman, Todd, 2001. *What's It Worth? Economic Evaluation for Transportation Decision-Making*, paper presented at the Internet Symposium on Benefit-Cost Analysis Transportation Association of Canada, February.

ניירות עמדה, ניירות עבודה וניירות מדיניות

פלוג, קרנית, ניצה קסיר (קלינר) ויונה רובינשטיין, 2000. "השפעת שכר המינימום על התעסוקה בענפים (נבחרים) עתירי עבודה במשק הישראלי", **נייר עבודה**, ירושלים: בנק ישראל.

Sala-i-Martin, Xavier, 2002. "15 Years of New Growth Economics: What Have We Learnt?" *Discussion Paper No. 0102-47*, Department of Economics, Columbia University (April), p. 10.

פריטים מקוונים

משרד הבריאות, 2012. **מוסדות האשפוז והיחידות לאשפוז יום בישראל 2011**, משרד הבריאות, תחום מידע, שירותי מידע ומחשוב (מקוון).

אדי-רקח, אודרי, הדר בירן ושירה פרידמן-גולדברג, 2011. "חטיבות ביניים: מאפיינים ואתגרים", סקירה המוגשת לוועדת המומחים לתחום: שפה ואוריינות, האקדמיה הישראלית למדעים (מקוון).

גוטליב, דניאל, ואלכסנדר פרומן, 2011. "הוצאות חינוך של משקי בית צעירים לפי חמישונים, 1999-2009", המוסד לביטוח לאומי, סמנכ"ל מחקר ותכנון (מקוון).

דגן-בוזגלו, נוגה, 2010. **היבטים של הפרטה במערכת החינוך**, מרכז אדווה (מקוון).
צדיק, עמי, ועמר שוורץ, 2009. **תשלומי הורים במערכת החינוך: אומדן התשלומים והשלכות חברתיות**, מרכז המחקר והמידע של הכנסת (מקוון).

משרד הרווחה, 2014. **דין וחשבון שנתי לשנת 2013**, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, הממונה על העמדת מידע לציבור (מקוון).

מיטל יסעור בית-אור, 2010. "ליצמן: ביטוח סיעודי לכולם: מס הבריאות יעלה בחצי אחוז", *ynet*, 22.10.2010.

Willig, Robert D., 1993. "Public versus Regulated Private Enterprise," *World Bank Research Observer*, pp. 155-180 (online).

- Yvrande, Anne, 2000. "The New British Railways Structure: A Transaction Cost Economics Analysis," *DRUID Working Paper No. 00-05*, Danish Research Unit for Industrial Dynamics (online).
- Huber, Evelyne, and John D. Stephens, 2000. "The Political Economy of Pension Reform: Latin America in Comparative Perspectives," *Occasional Paper No. 7*, United Nations Research Institute for Social Development (online).
- Diane Ravitch, 2012. "How, and How Not, to Improve the Schools," *The New York Review of Books*, March 22.